

HEJ HA HEJHA UTÁN

Ha azt mondom: Dorog — a "piszkos tizenkettő" jut eszünkbe. Ha azt mondom: szénbányászat — a szanáló bizottság... Ha hulladékégetőmű — akkor környezetvédelmi program... Ha program — akkor adósság... Ha adósság, akkor költségvetés — ha költségvetés, akkor hiány...

Dorog kisváros. Kicsi a képviselőtestülete, a kulturális és oktatási bizottsága. Kicsi a legtöbb iskola, a könyvtárak, no persze kicsi a költségvetése. Csak a hiányok nagyok untig. Vagy növekednek, mint a munkanélküliek száma. A kedvetlenek száma. A lemondott könyvek, újságok száma.

A kulturális és oktatási bizottság mögött — mint mindenütt ebben az országban — pártok állnak. S egyesületek. No meg intézmények. A sorrend is így helyes, így leszünk egyre könnyebbek a megmérésnél. A programok pedig — melyek alig különböztek a versenyfutás kezdetén — most módosulnak, távolodnak, racionalizálódnak, átrendeződnek. Politizálódnak.

S aztán majd marad minden a kedves régi sláger szerint: maradványelven. (Maradvánnyelven.)

Pedig be szépeket álmodtunk! Kulturális kisközpontot az Arany János Városi Könyvtár köré! Ott van a Zrínyi iskola szemben, alig lejjebb az Erkel zeneiskola is! S a könyvtár (hajdani — haj! — kaszinóépület, be szép lehetett még egyben, senki által meg nem bontva!) most újra egyetlen nagy közösségi épületté válhat, hiszen kiköltözött már a rendőrség. Jöhetne a gyerekkönyvtár, s az emeletre a hányt-vetett gyűjtemények (*Pick Jóska* barátom végre kutatószobából nézne a múltba-jövőbe, s ha nem is érthette meg, de mégis otthont találna *Hopp Feri* bácsi hatalmas hagyatéka is). És lenne még egy TIT-stúdiónk mindenféle nyelvi ördögösséggel fölszerelve, és persze intim, kiscsoportoknak szánt előadótermecskék. A sarkok apró szobáiban pedig könyvtárosok bújnának meg olvasó szeme elé nem való cédulákkal hadakozni. És lenne egy álom-néptanító is talonban a szemközi oskolából, ki szervezne, és csalogatna, és kínálna — és a piac megtelne kultúrával. És *Furlán Feri* barátunkban megint vágy ébredne, hogy a régi híres-neves szakkör föléledjen méltatlan tetszhalálából. És csillagászok, meg nyelvszakkörösök, meg egyesületek, meg kertbarátok, meg sosevolt emberi közösségek jönnének-mennének itt kedvükre. És mindezt két ölelő karral fogná össze a nagykönyvtár és a gyerekkönyvtár szárnyas nagyterme!

Mostan lila tintákról álmodom.

Lila ködnek nem mondja senki. Hacsak nem gondolja. Hiszen szép ez, s tudjuk mindannyian.

De most ha könyvtárat mondunk — az áremelés jut eszünkbe. Ha gyerekkönyvtárat: könyvkiadók csődje. Ha TIT-et: szerteszét szakadás. Ha hagyatékot: tárolási gondok. Ha helytörténeti gyűjteményt: átöröklött büntudat.

És elbotlunk a gázvezetékekkel megáldott útfeltörésekben. És a meglévő intézmények költségvetési lyukaiban kifordul a bokánk. Még a könyvtári polcot is szakszerűtlenül szállított szénpor rágja...

Nem lesz-e nehezebb rangsorolni a szellemi piszkos tizenkettőt széles e határban?

Kovács Lajos

akulturális és oktatási bizottságelnöke

Új közművelődési struktúra Oroszlányban

„A szegény embert az ág is húzza” — tartja a közmondás. Különösen érvényes ez napjainkban a kulturális életre. Oroszláynak az átlagosnál is jobban "kijutott". A volt úttörőház életveszélyessé vált, ki kellett belőle költözni (már évek óta nem úttörő-, hanem gyermekcentrum volt). A gyermekkönyvtár helyiségei beáztak, de más szempontból sem volt biztonságos az üzemeltetése. Nem volt más megoldás, mint „összeköltözni” a Városi Művelődési Központba, s mivel a Városi Könyvtár eleve ebben az épületben működött, megszületett az ötlet még a tanácsok idejében, hogy szervezetileg is össze kell vonni ezeket az intézményeket. A végrehajtás az új önkormányzatra maradt. Létrejött a Művelődési Központ és Könyvtár, közös igazgatás alatt, a könyvtár szakmai önállóságának meghagyásával.

Ez a helyzet tűzte napirendre, hogy lapunk számára riport készüljön az illetékesekkel, hogyan értékelik most a változásokat

Riportalanyaim: ALBU MAGDOLNA, a Polgármesteri Hivatal illetékes munkatársa, KORMOS FERENC, az egyesített intézmény megbízott igazgatója (addig vállalta a feladatot, amíg az önkormányzat pályázat útján betölti az állást — ez feltehetőleg több hónap) és HALMI ERZSÉBET, akönyvtár vezetője.

A riportokat külön-külön készítettem, de mivel ugyanazokat a kérdéseket tettem fel, egymás mellé teszem a válaszokat.

Hogyan ítéli meg az összevonás tényét?

ALBU MAGDOLNA:

Nem valamiféle követendő elvi modellről van szó, hanem a kényszerhelyzet hozta szükségintézkedésekről. Ezzel együtt is le kell szögezni, hogy az épület alkalmas mindhárom feladatra (gyermekközpont, művelődési ház, könyvtár). Szükség van természetesen a helykihasználás, a közös feladatok összehangolására, koordinálására, ami az igazgató feladata. Költségmegtakarítást is várunk, hiszen az eddig önálló intézmények között vannak átfedések, ismétlődő kiadások. Mindezzel együtt szeretnénk önálló könyvtárpéldét, de tudjuk, hogy a közeli jövőben erre aligha lesz lehetőség. Még a volt művelődési osztály is ezért támogatta annak idején, hogy a pártbizottság épületét a könyvtár kapja meg.

KORMOS FERENC:

Kétségtelen, hogy az összevonást a kényszer motiválta, de igazából más tényezőket is figyelembe kell venni. Az eddig is egy épületben működő művelődési ház és a könyvtár között nem volt együttműködés, legfeljebb azt lehet mondani, hogy békés egymás mellett élés volt, időnkénti kapcsolatokkal. Mindezek háttérben személyi ellentétek is meghúzódtak, amiket elkülönült érdekek hoztak létre (mind anyagi, mind presztízs-érdekek). Ezt a korábbi városi vezetés is régen tudta, de személyi ügyekben nem tettek lépéseket.

Nem indokolt az elkülönülés: az úttörőház gyermek közintézmény, tehát közművelődési feladatokat lát el. A könyvtár bizonyos mértékig más, de a merev kettéválasztás itt is erőltetett. Országosan is meggondolandó, hogy az egységes közművelődést mindenütt szétválasztották, még ott is, ahol ennek a feltételei nem voltak meg, pl. a falvakban. Az egész modellt újra kellene gondolni.

HALMI ERZSÉBET:

Elleneztem az összevonást, ugyanis a két profil igen eltérő. Nem hiszek a megtakarításban sem, ugyanis a párhuzamos kiadásokat hangsúlyozták, de konkrét érvekkel nem sikerült bizonyítani. A könyvtár és a művelődési központ között az együttműködés nem hiányzott, de természetesen csak akkor, ha a közös feladatok ezt indokolták — s ez a könyvtári munkának csak egy töredéke, ezért kevesellhették egyesek a közös akciókat.

Olyan személyi ellentétek sem voltak, amelyek a munkát akadályozták volna. A könyvtár azt próbálta bizonyítani, hogy az együttműködés javításához nincs szükség a szervezeti összevonásra. Az összevonástól szakmai önállóságunkat féltettük.

Milyen a helyzet most?

ALBU MAGDOLNA:

Folyamatban van az összevont intézmény gazdasági önállósulása — kilépnek a GAMESZ-ből. Az önkormányzati után most készül az intézményi költségvetés (a riport márc. 26-án készült - S. J.). A rendszer még nem állt össze teljesen, ezért még vannak bizonytalanságok, feszültségek.

KORMOS FERENC:

A helyzet még cseppfolyós, de a változás iránya egyértelműen pozitív. Az emberekben — ezt el kell ismerni — sok a feszültség, a bizonytalanság. Mindegyik intézmény teljes felülvizsgálata folyik. Minden biztonnal létszámcsökkenésre is sor kerül. Ezt nem felülről írták *elő*, hanem a kényszer hozta magával. De megválni csak attól kell, akinek nincs értékes, hasznos tevékenysége. Fel kell számolni a kötött munkaidőt, s általában is nem a letöltött időt, hanem a teljesítményt kell mérni.

A gyerekkönyvtárat leválasztjuk a felnőtt könyvtárról, egy kézbe kerül az összes gyermekprogram. A két könyvtár költségvetése is elkülönül, csak a beszerzés szakmai feladatait végzi a felnőtt könyvtár.

Úgy ítélem meg, hogy a mindennapi munkában túlhangsúlyozódnak a könyvtár "szakmai" szempontjai. Nem lemondva a lényegi célokról, felül kell vizsgálni a teljes működést; a számítógépes rendszer kiépítése lehetővé teszi a valóságos használat mérését. Ennek fényében át kell gondolni a gyűjtőkört is. Tudomásul kell ugyanis venni, hogy mindent nem vagyunk képesek beszerezni, ezért a használók szempontja a legfontosabb.

HALMI ERZSÉBET:

Nagy a bizonytalanság. Nem tudni, milyen költségekkel számolhatunk, illetve az ÁKV-nál tavaly lekötött összeg az idén is rendelkezésünkre áll. A gyarapítás feletti döntésünk joga és felelőssége megmaradt. Eddigi klubjaink is működnek (szabadegyetem, zenei klub, helytörténet).

A személyi kérdések feletti döntés az igazgató kezébe került, ez is bizonytalanság forrása. A szakmai önállóság nem érvényesül, ezt mutatja a gyerekkönyvtár tervezett leválasztása is. Eddig egy könyvtárként történt a gyarapítás, így lehetett volna jobban takarékoskodni, közösen használhatták mindkét könyvtárat. Külön szerzeményezés esetén ez elesik, a gyerekkönyvtáros gyerekfoglalkoztatóvá válik, féltő, hogy háttérbe szorulnak a könyvhöz, a könyvtárhoz kapcsolódó feladatok. De hozzá kell tennem, hogy a konkrét elképzeléseket nem ismerem, tervet a gyerekkönyvtáros készít.

A gyűjtőkört eddig is folyamatosan hozzáigazítottuk az igényekhez. Itt is megfigyelhető volt, hogy a legkülönbözőbb oktatási formák, tanfolyamok, vállalkozások, nyelvtanítás igényei kerültek előtérbe, sokat forgatják a kézikönyveket, közlönyöket stb. A hagyományos szépirodalmi igények háttérbe szorultak, illetve a legkülönbözőbb lektúrák iránti keresletet csak kevéssé tudjuk kielégíteni.

A számítógépes rendszer kialakításáról nekünk is voltak elképzeléseink, terveink, de az átállás több éves munkát igényel, a vezetés konkrét elképzeléseit nem ismerem.

Szükség van ránk, jönnek az olvasók, fokozatosan növekvő számban, s ez megnyugtató.

Milyennek látják a perspektívákat, lehetőségeiket?

ALBU MAGDOLNA:

Az önkormányzat biztosította a tavalyi támogatást, azaz az egy főre jutó 100 Ft-os központi normatívát — ami mintegy 2,5 millió — 17 millió Ft-ra egészítette ki. Világos, hogy ez reálértékben jóval kevesebb, mint a tavalyi, de figyelembe véve az összevonásból fakadó megtakarításokat is, azt elmondhatjuk, hogy ha nem következik be valami radikális kompenzálatlan áremelés (pl. fűtés stb.), akkor nem válik a munka teljesen lehetetlenné. Aggodalmaink természetesen vannak, pl. a könyvtár szakmai lehetőségeivel, a kisközösségek fennmaradásával, az iskolák és a közművelődés együttműködésével kapcsolatban.

KORMOS FERENC:

Nem reménytelen a helyzet. Ez a pénztelenség végül is arra kényszerít bennünket, hogy egész tevékenységünket újragondoljuk. Fel kell tennünk a kérdést: hány ember használja azt az említett 17 millió forintot? Meg kell győznünk a lakosságot, hogy kell ez az intézmény, ugyanis különben nem kapunk támogatást. Rengeteg pénz ment el eddig szerte az országban a népművelők és a könyvtárosok „hobbijára”. Ha nem tudjuk hasznosságunkat bizonyítani, nem is érdemiünk pénzt.

Sok programra munkatársainknak kell a fedezetet megteremteni. Van reklámlehetőség, vannak szponzorok — nőhet a bevételünk. Hogy a költségvetést mire fordítjuk, abba az önkormányzat kulturális bizottsága is bele fog szólni, joggal.

Biztos, hogy veszendőbe mennek értékek is, de a kényszer eredményeket is hoz. Az igények kiszolgálására kell törekednünk, s éppen az a szakember kompetenciája, hogy az értékek felé „terelgesse” az igényeket. Igényeket kell kelteni, de nem szabad egyszerre "túl magasra tenni a léceket", mert az inkább taszít. Jelenlegi helyzetünkben a túlélés a legfontosabb.

HALMI ERZSÉBET:

Különálló könyvtárra lenne szükség. A zaj, az áthallás, hogy az idősebbek, nehezen mozgók továbbra is kénytelenek a 2. emeletre járni, a zsúfoltság ezt az igényt bőven indokolja. A raktár pedig olyan, hogy egy igényesebb munkavédelmi ellenőrzés felfüggeszthetné a könyvtár működését.

Most kaptunk egy gyorsmásolót, erre igen nagy az igény.

Nagy gond a beszerzés a könyvek és egyéb dokumentumok gyorsan emelkedő ára miatt, s erre nincs megnyugtató megoldás. Könyvtárunknak vannak —a kielégítő átlagszínvonal mellett — igen jó részei (pl. a számítógépes állomány, a pedagógiai anyag stb.), féltő, hogy ez is leromlik,

A könyvtár nem tehető gazdaságossá. De van lakossági támogatás: önkéntessé tettük a beiratkozási díjat, s az olvasók többsége a kötelezőnél lényegesen magasabb összeget fizet. Tervezzük egy könyvtártámogató alapítvány létesítését is, de mindezek legfeljebb enyhíthetnek a gondokon, megoldani nem képesek.

Mit tehet hozzá mindezekhez a riporter? Konstatálja, hogy a vélemények között jelentős különbségek vannak? Bízhat benne, hogy a munka során valóban kialakulhat a sokféleség egysége?

Nem érzem magam illetékesnek a válasza. A felvetett problémák többsége nem egyedi, végiggondolásuk másutt is tanulságos lehet. Hogy Oroszlányban hogy alakul a helyzet, arra későbbj ő lenne visszatérni.

Schmidt József

FELHÍVÁS!

Töltsön velünk egy kultúr-hétvégét Bécsben!

Időpont: 1991. október 5-6. (szombat-vasárnap)

Program: Körséta a Ringstrassén: Parlament - Népkert - Várszínház - Új Városháza - Egyetem - Három-leányka ház - Fogadalmi templom - Stephansdom - Figaro ház

Délután séta a Stadtparkban, majd utazás Schönbrunnba - Schönbrunni kastély

Este: egy előadás megtekintése a Bécsi Operában

Vasárnap: a Bécsi fiúkórus egyórás műsora a Hofburgban, majd a Hofburg megtekintése: császári szobák - Kincstár - Természettudományi Múzeum - Szépművészeti Múzeum

Délután látogatás a Belvedere palotában, majd indulás haza

Utazás: autóbusszal

Elhelyezés: ifjúsági szálláson (több ágyas szobák reggeli nélkül)

Ellátás: két élelmiszercsomag (ebédre). Idegenvezetőt biztosítunk

Ár: 220 Schl + 980 Ft (Az árak magukban foglalják a belépőjegyeket is).

Szervező: Horváth Géza (József Attila Megyei Könyvtár)

Részletes felvilágosítást ő ad.

Hogyan és miért lett „áruló” Görgey Artúr?

A közelmúltban Tatabányán járt *Kosáry Domokos* történész, az MTA elnöke. Nagy sikerű előadást tartott a József Attila Megyei Könyvtárban „Újjáépítés és polgárosodás 1711-1867” címmel. A magyar és az európai történelem kapcsolódási pontjaira rámutató, a történettudomány és politika összefüggéseit is érintő mondanivalójától nem függetlenül a Görgey-kérdésről, nemzeti történelmünk egyik legtöbbet vitatott problematikájáról kérdeztük.

- *Tisztelt Professor Úr! Ön 23 évesen írta A Görgey kérdés és története című munkáját. Ebben komoly történetírói kritikát gyakorolt a politikai állásfoglalás szintjére emelkedett viták felett. E könyvében Ön cáfolta azokat a nézeteket, amelyek szerint, pontosabban, amelyek által úgy tűnhet: egy nemzetnek, népnek hazugságokra volna szüksége saját történelmének megítélésében. Természetesen politikai szempontok motiválták 1849 és 1867 után is azt a hamis, áruló kép kialakítását, amely negatív mítoszként száz év múltán is tartotta magát.*

- Igen. Korán kell kezdeni, ha valaki sokat akar írni. Nos, 1849 után az emigráció új szabadságharcot akart indítani. Hogy ezt mint külpolitikai koncepciót el tudják fogadtatni Európában, az kellett, hogy úgy állítsák be az eseményeket: a magyarok megnyerhették volna a szabadságharcot, ha nincs áruló soraikban. Kossuth kormányzóságról történt lemondását is Görgey bűnbakká nyilvánításával próbálták ellensúlyozni. A kiegyezést követően is félrevezették a közvéleményt. Az egyik oldalon 1867 hőse lett Görgey — ami soha nem volt valójában —, a másik oldalon az 1849. évi áruló — ami szintén nem volt soha.

- *Professor úrnak megjelenés előtt áll a kérdéssről írt, az elmúlt ötvenöt év vitáit, ferdítéseit is feldolgozó, bíráló kötete. Ebben a második világháború utáni vádakat veszi górcső alá. Kossuth mellett a másik kiemelkedő személyiséget, Görgey Artúr honvédtábornokot a sztálini történetfelfogás magyar reprezentánsai „a vádlottak padjára ültették”. E koncepció per lényegéhez tartozott: mindenki áruló és szükségképpen eliminálandó, aki a hatalmon levő nagy vezér irányvonalával nem ért egyet.*

- Igen. Ezt a felfogást visszavetítették a magyar történelembe, felhasználták még a nemzeti romantika hagyományait is, és árulónak kiáltották ki Görgeyt. 1956 után a nemzeti romantika már aktualitását veszítette, mert kiderült: ez számukra rossz irányba befolyásolhatja az ifjúságot. Új elképzelés kellett, annál is inkább, mert közben elkészült Németh László drámája, amely „bölcös öregurat” csinált a fiatal Görgeyből.

- *Mi újat lehetett kitalálni?*

- Ekkor jött a történész front „diktátornője”, Andics Erzsébet, aki kitalálta, hogy az osztrák kormány valójában amnesztiát akart adni a magyaroknak. Ezt Görgey elszett fegyverletétele megakadályozta. Ki lehetett mutatni, hogy 1849. augusztus 15-én és 16-án a Schwarzenberg-kormány erről tárgyalt. De megérkezett a fegyverletétel híre, és egy ellenkező utasítást adtak ki. Ennek nagy hatása volt, ettől kezdve aki támogatta ezt a Görgey-ellenes kampányt, erre hivatkozott.

- *Valójában mi történt, mi volt a csúsztatás lényege?*

- Rém egyszerű dolog. Elő kell csak venni a bécsi újságokat. Kiderül, hogy a magyarok és oroszok közötti tárgyalások leszerelésére amnesztiát helyeznek kilátásba. Schwarzenberg augusztus 16-a után félretette ezt az elképzelést. A bécsi lapokból látható, hogy Haynau augusztus 9-én tönkreverte a Dembinszky vezette magyar fősereget, melyet Bem úgy vett át: nem tudta, hogy Dembinszky hátravittette a tüzérségi tartalékokat. Görgey fegyverletételének híre jóval később érkezett Bécsbe. Az udvar tehát a temesvári katonai győzelem miatt változtatott politikai taktikát. Ferenc József volt dolgozószobájában ma is ott lóg egy kép, amely a temesvári csatát ábrázolja. — Sőt továbbmegyek. Ez a temesvári vereség volt az oka annak, hogy a cári vezetésbe vetett reménykedés nem vált valóra. Ők tényleg megpróbálták valamit csinálni, nem volt érdekük, hogy ilyen kegyetlenkedések történjenek. De már nekik sem volt olyan súlyuk. Ez a valódi történet.

- *Befejezésül szeretném idézni A Görgey-kérdés története című kötet tanulságát. amit ma is levonhatunk, leszámolva az aktuális analógiákkal, „...ha a történelem nincs kapcsolatban a nemzeti élettel, és az értelmiség történetpolitikai iskolázottság nélkül ki van szolgáltatva felelőtlen nézeteknek, hosszú időnek kell eltelnie, míg a kutatás elrendezheti a kérdések összebonyolódott szálait.” Köszönöm a beszélgetést.*

ifj. Horváth Géza

Néhány adat megyénk szakközépiskolai könyvtáiról

Az adatok személyes gyűjtés eredményei, részint a megyére leadott statisztikákból származnak

	Bánki	Berevicsy	Bottyán	Eü.	Eü.	Hell	Irinyi	Jávorka	Kereak.	Kossuth	Pécs A.	Széchenyi	Szent I.	Szakközép	Gimnázium
	Tbánya	Esztergom	Esztergom	Egom	Tbánya	Egom	Nyerges	Tata	Tbánya	Tbánya	Tbánya	Komárom	Egom	Összesen	Összesen
A könyvtáralapterülete m ²	52	-	158,5	-	25	56	74	130	42	20	71	30	30	52,9	105,7
Nyitvatartás óra/hét	9	2	14	2	3	20	8	28	8	10	36	5	3	11,3	19,4
Könyvtáros képzettsége:	felsőf.	tanár	felsőf.	tanár	tanár	alopf.	tanár	alopf.	felsőf.	tanár	középf.	tanár	tanár	-	-
--- heti munkaideje	16	4	24	4	4	25	12	28	13	10	42	5	3	14,6	23,8
Folyóiratok száma	41	18	18	42	33	21	40	44	42	26	40	20	18	31,0	45,2
Tanulók száma	476	275	516	161	295	338	213	315	1091	408	440	142	215	4885	3347
Tanulócsoporthoz	18	8	18	5	9	15	9	11	32	12	21	4	9	171	115
A könyvtár állománya (kötet)	8027	2373	7068	2370	2597	11048	7733	18868	6046	7294	20752	6470	13151	113797	88472
ebből könyv	8027	2373	7002	2302	2597	11048	7540	18868	6046	7294	20710	6470	13083	113360	82770
Gyárapodás könyvtári egységben 1989/90	280	103	647	320	50	211	76	418	793	170	331	81	349	3829	7031
ebből könyv	280	103	630	306	50	211	73	418	793	170	290	81	349	3748	6438
Gyárapodás Ft-ban	56628	11125	53148	25000	12975	28267	12622	39181	54425	5000	29135	18043	36413	381962	504188
Olvasó tanulók száma	302	150	153	30	123	215	150	315	443	310	67	67	311	2636	1953
Kölcsönzött kötetek száma	1203	350	2568	82	150	894	580	1591	1680	845	137	210	5000	15288	9716
Ellátottság: kötet/tanuló	16,8	8,6	13,5	14,3	8,8	32,7	35,4	60,0	5,5	17,9	47,0	45,5	60,8	28,2	24,7
Olvasó arány % olvasók/tanulók	0,63	0,54	0,30	0,18	0,41	0,63	0,70	1,00	0,40	0,75	0,15	0,47	1,00	0,55	0,58
Egy tanuló által kölcsönzött kötet	2,5	1,2	4,9	0,5	0,9	2,6	2,7	5,0	1,5	2,0	0,3	1,4	23,2	3,3	2,9
Beszerzési kvóta: Ft/tanuló	119,0	40,5	103,0	155,3	44,0	83,6	59,0	124,4	50,0	12,3	66,2	127,0	169,3	88,7	150,8
Beszerzési átlagár: Ft/kötet	202,0	108,0	82,1	78,1	258,5	134,0	166,0	93,7	68,6	29,5	88,0	223,0	104,3	125,9	71,7

Megjegyzések

Az esztergomi közgazdasági és egészségügyi szakközépiskolának nincs önálló könyvtárhelyisége, de a tatabányai egészségügyi szakközépiskoláé és a nyergesújfalui Irinyié is kettős funkciót tölt be.

Leszögezhető, hogy a különbségek az egyes iskolák között minden tekintetben hatalmasak: a nyitvatartás heti 2 és 36 óra között váltakozik, az iskolai könyvtárosok több mint felének semmilyen szakképesítése nincs, az állomány 2500 és 20 000 kötet között ingadozik, stb.

Nehéz a magyarázat. S mivel legutóbbi statisztikánk a megyei lapban is vitát, vihart váltott ki, óvakodunk az iskolák megnevezésétől. Mindenesetre felhívjuk az igazgatók és az önkormányzatok figyelmét a levonható tanulságokra.

Összehasonlításként közöljük a szakközépiskolák és a gimnáziumok összesített adatait: érdekes hullámzást mutatnak (a könyvtárosok szakképzettségét természetesen átlagolni nem lehetett).

KÖNYVTÁRAINK ÉLETÉBŐL

Dorog

Adorogi Arany János Városi Könyvtárban 1991. február 19-én munkaértekezletet tartottunk, amelyre meghívtuk a város polgármesterét, dr. Dávid Annát, valamint a művelődési osztály vezetőjét, Kata Rózát.

Az értekezlet témája az előző évi munka értékelése volt. A polgármester — mint olvasó — már évek óta ismerte a könyvtár munkáját Most viszont a könyvtár belső életéről, a munka egészéről kapott átfogó ismertetést. Elégedetten nyilatkozott a tartalmas és eredményes könyvtári munkáról, valamint a könyvtár kollektívájáról.

Kihasználva az alkalmat, elmondtuk polgármesterünknek a könyvtár jövőjével kapcsolatos gondjainkat. A könyvtár bővítésének lehetőségéről úgy nyilatkozott, hogy sajnos, egyelőre nincs pénz a megkezdett munkák folytatására. Még nincs költségvetés, nem tudják, milyen anyagi források lesznek az átalakítás finanszírozására. — Mi bízunk benne, az önkormányzat is fontosnak tartja, hogy méltó könyvtára legyen Dorognak.

Elmondtuk, hogy nagyon kevés a könyvbeszerzési keretünk, folyóiratbeszerzési gondjaink is vannak, az olvasói igények viszont nőnek. Gondot jelent az is, hogy nem tudunk megfelelő ebédhozjárulást fizetni a dolgozóknak; azt az ígéretet kaptuk, hogy a bérmegetakarítás terhére — vissza-

menőleg — megtérítik. Végül kötetlen beszélgetéssel zártuk a munkaértekezletet.

A könyvtárban működő "Egészségünkért" Klub március 11-én tartotta foglalkozását, amelynek témája a cukorbetegség volt Előadó dr. Tóth Noémi, a klub vezetője volt.

Április 8-án, Életmód, táplálkozás és az izületi betegségek kapcsolata címmel ismét dr. Tóth Noémi adott hasznos tanácsokat az érdeklődőknek.

A Klub következő programja május 6-án, 17 órakor lesz. Címe: Rosszindulatú betegségek terápiaja. A beteg és a családtagok lehetőségei a gyógyításban. Előadó: Dr. Horváth Mária adjunktus.

Schmidt Egon író tartott vetítettképes előadást a gyermekkönyvtárban április 15-én, du. 4 órakor, Madárdal erdőn-mezőn címmel.

Az Arany János Városi Könyvtár és Dorog Város Barátainak Egyesülete április 15-én, 17 órakor Új Forrás estét rendezett Az est házigazdája Kovács Lajos szerkesztő-író, vendégek: Monostori Imre főszerkesztő, irodalomtörténész, Tóth László főszerkesztő-helyettes, költő, Wehner Tibor szerkesztő, író, képzőművészeti kritikus, Flórián Mária költő, Kamarás István szociológus, író.

A könyvtár helytörténeti gyűjteményének kezelője 1991. március 1-től Pick József, aki több mint harminc éve gyűjti Dorog múltjával kapcsolatos dokumentumokat

FELHÍVÁS

A győri Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár kérésére ismertetjük alábbi kiadványaikat:

Természettudósok, műszaki alkotók, orvosok: Életrajzi bibliográfia 1981-88. (Szerk.: *Horváth József*, Győr KKMK, 1990. fűzött: 50,-Ft)

A kötet a jelzett időszakban a magyar időszerzők kiadványokban szereplő tudósok életrajzi adatait dolgozza fel; csak lezárt pályákat közöl, tehát élő személyek nem szerepelnek.

„Valami a végtelen sugarakból." Irodalom - Tudomány - Nyelv: Ajánló jegyzék a KKMK Hangtárának anyagából. Győr, 1990.

1. köt összeáll. *Kováts Katalin, Szőke Márta*. 164.1.

2. köt. összeáll. *Kováts Katalin* 192.1. fűzött: 100,-Ft

A kötet a megyei könyvtár — címben megjelölt — hangzóanyagait tárja fel.

A kiadványok megrendelhetők a KKMK-ban, 9002. Győr, Pf.: 120

Még egy felhívás:

- *M. Kiss Pál*: Erdélyi magyar művészek a XIX-XX. században. Kóny, 1990. *Pápai Miklós* kiadása. Ára: 650,-Ft

Megrendelhető a kiadónál: 9144 Kóny, Szabadság tér 1.

Kedves Kollégák!

Kérjük, hogy ötleteiket, javaslataikat, híreiket, írásaikat minden páratlan hónap 25-éig juttassák el a szerkesztőknek. Csak úgy lehet színes, sokoldalú a lap, ha a megye könyvtárosai valóban közösen szerkesztik.

Eddigi fáradozásait és további segítségüket ezúton is köszönik

a szerkesztők

Kiadja: a József Attila Megyei Könyvtár, Tatabánya. Főszerkesztő: Nagyfalusi Tibor
Szerkesztők: Tapolcainé dr. Sárny Szabó Éva és Schmidt József. Tb.MK. 19/91.